

SÖKANDE

Stena Recycling AB, 556132-1752
Fiskhamnsgatan 8B
400 40 Göteborg

Ombud: [REDACTED]
Stena Recycling AB
Oljevägen
301 05 Halmstad

SAKEN

Tillstånd till omfattande mottagning, lagring och behandling av farligt avfall vid befintlig anläggning inom fastigheten Köping Norså 22:73

Anläggnings ID: 75234
Avrinningsområde: Mellan Köpingsån och Kolbäcksån – 124/125
Koordinater (SWEREF 99 TM) N: 6595684 E: 559170

DOMSLUT**Tillstånd**

Mark- och miljödomstolen lämnar Stena Recycling AB tillstånd enligt 9 kap. 6 § miljöbalken till mottagning, lagring och behandling av farligt avfall i form av avfallsolja och industriellt avfallsvatten samt lagring av kemiska produkter inom befintlig anläggning inom fastigheten Norså 22:73, Köpings kommun, enligt specifikation i domsbilaga 1, och vad som närmare framgår av den tekniska beskrivningen, bilaga B till ansökan.

Tillståndet omfattar:

- i. mottagning av maximalt 35 000 ton avfallsolja, industriellt avfallsvatten eller kemiska produkter per år

- ii. lagring av maximalt 8 900 ton flytande farligt avfall och/eller flytande produkter vid ett och samma tillfälle
- iii. flytande farligt avfall och flytande produkter kommer att vara av kategori 3 eller vara oklassade
- iv. mottagning och lagring av avfallsolja, förorenat vatten och kemiska produkter
- v. behandling och omvandling av avfallsolja till produkt genom värmebehandling, gravimetrisk avskiljning och filtrering
- vi. utlastning av behandlad avfallsolja, förorenat vatten och kemiska produkter.

Villkor

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor, ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgivit eller åtagit sig i målet.
2. Farligt avfall och flytande produkter som lagras inom anläggningen får endast vara kategoriserade som kategori 3, med flampunkt över 55°C eller inte vara klassificerade som brandfarliga.
3. Samtliga cisterner för lagring av farligt avfall, oljeprodukt och/eller kemisk produkt ska ligga inom invallning. Invallning ska finnas på plats senast 24 månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk.
4. Larm för ofrivillig nivåförändring ska vara vidarekopplat till larmmottagare där mottagning sker dygnet runt. Larmen ska vara installerade inom 6 månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk.
5. Cisterner ska vara utrustade med tryck/vacuumventiler. Dessa ska ha installerats inom 3 månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk.
6. Samtliga cisterner ska vara försedda med skyltar över dess innehåll samt eventuell märkning enligt CLP-förordningen. Vidare ska det finnas en

förteckning över varje cisterns innehåll där det framgår både eventuell klassificering och märkning enligt CLP-förordningen.

7. Avledning av dagvatten från invallningar inom anläggningen får endast ske efter en manuell kontroll avseende föroreningar.
8. Fasta pumpar, ventiler och andra ur läckagesynpunkt känsliga anläggningsdelar ska inom 24 månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk vara försedda med täta, invallade och nederbördsskyddade underlag, utformade så att spill kan samlas upp eller tas om hand på annat sätt. Nederbördsskydd krävs inte vid placering inom invallning.
9. Oljeavskiljarbrunn med tillhörande oljeskiktalarm och avstängningsventil ska installeras före anslutning av dagvatten till Mälarhamnars OFA-system.
10. Buller från verksamheten ska begränsas så att den inte ger upphov till högre ekvivalenta ljudnivåer utomhus vid bostadsfasad än följande värden.

50 dB(A)	Helgfri vardag kl. 06.00 - 18.00
40 dB(A)	Nattetid kl. 22.00 - 06.00
45 dB(A)	Övrig tid

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB(A) får inte utföras nattetid kl. 22.00-06.00.

Kontroll av buller sker antingen genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärden ska beräknas för faktisk drifttid inom de tidsperioder som anges ovan, dock minst en timme. Kontroll ska ske när det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade ljudnivåer och när tillsynsmyndigheten anser det är befogat.

11. Om luktolägenhet uppstår i omgivningen ska Stena Recycling AB i samråd med tillsynsmyndigheten vidta de åtgärder som behövs.
12. En plan för åtgärder vid haveri eller brand samt omhändertagande av släckvatten ska upprättas och inges till tillsynsmyndigheten senast 6 månader från det att tillståndet har tagits i anspråk. Planen ska upprättas i samråd med Västra Mälardalens Räddningstjänst och tillsynsmyndigheten.
13. Stena Recycling AB ska senast 3 månader från det att tillståndet tagits i anspråk lämna in ett förslag till kontrollprogram för verksamheten till tillsynsmyndigheten. I kontrollprogrammet ska mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetod ingå. Det ska även i kontrollprogrammet framgå hur Stena Recycling AB får fram underlag så att en bedömning kan göras över hur villkor och åtaganden följs, däribland en kontroll av bullersituationen genom beräkning och/eller mätning.
14. Stena Recycling AB ska före nedläggning av hela eller delar av verksamheten inkomma med en avvecklingsplan till tillsynsmyndigheten. Avvecklingsplanen ska minst innehålla uppgifter om omhändertagande av kemiska produkter och farligt avfall samt uppgifter om vilka undersökningar som kommer att genomföras för att avgöra om betydande föroreningskada orsakats sedan senaste statusrapporten upprättades.

Specifik miljöbedömning

Mark- och miljödomstolen godkänner den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen med gjorda kompletteringar. Miljöbedömningen kan därmed slutföras.

Igångsättningstid

Den i tillståndet angivna miljöfarliga verksamheten ska ha satt igång senast inom 3 år räknat från dagen för lagakraftvunnet tillstånd.

Säkerhet

Stena Recycling AB ska ställa säkerhet med tvåmiljonertrehundratusen (2 300 000) kr för kostnaderna för det avhjälpande av en miljöskada och de andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda. Säkerheten ska godkännas av tillståndsmyndigheten och förvaras hos länsstyrelsen.

Verkställighetsförordnande

Tillståndet i denna dom får tas i anspråk utan hinder av att domen inte har vunnit laga kraft.

Innehåll

YRKANDEN	8
BOLAGETS FÖRSLAG TILL VILLKOR	9
ANSÖKAN	10
Bakgrund	10
Tidigare tillstånd	10
Den ansökta verksamheten och prövningens avgränsning	11
Mark- och miljödomstolens behörighet	11
Koordinat- och höjdsystem	12
Lokalisering	12
Lokaliseringsalternativ	12
Orientering av verksamheten	13
Områdesbeskrivning	13
Planbestämmelser	14
Riksintressen	14
Skydd av områden	15
Miljökvalitetsnormer	15
Verksamhetsbeskrivning	16
Samrådsprocessen	17
Miljökonsekvenser	18
Tillåtlighet	20
Allmänna hänsynsregler	20
Motivering av yrkanden och villkor	22
Villkor	22
Verkställighetsförordnande	22
Kontroll av verksamheten	22
Statusrapport	22
Ställande av säkerhet	23
BOLAGETS KOMPLETTERING AV ANSÖKAN	23
Komplettering med anledning av länsstyrelsens yttrande	23
1. Avfallstyper och risker som hanteringen kan innebära	23
2. Klassning och märkning av farligt avfall	24
3. Invallningens kapacitet och utformning m.m.	24
4. Angående eventuellt behov av att kyla intilliggande cisterner eller installationer	25
5. Angående den dränkbara pumpen och pumpgropen	25

6. Angående risk för påkörning av cisterner, rörledningar, armaturer	25
7. Angående ekonomisk säkerhet	25
Komplettering med anledning av yttrande från Samhällsbyggnadsförvaltningen, miljöenheten.....	26
Komplettering med anledning av yttrande från MSB	26
Komplettering med anledning av föreläggande från mark- och miljödomstolen	27
INKOMNA YTTRANDEN.....	27
Länsstyrelsen.....	27
1. Avfallstyper och risker som hanteringen kan innebära	27
2. Klassning och märkning av farligt avfall.....	27
3. Invallningens kapacitet och utformning m.m.	28
MSB.....	28
Samhällsbyggnadsförvaltningen, miljöenheten	29
Övriga myndigheter.....	29
Mälarhamnar AB.....	30
BOLAGETS BEMÖTANDE.....	30
Bemötande av yttrande från länsstyrelsen	30
Punkt 3	31
Bemötande av yttrande från samhällsbyggnadsförvaltningen, miljöenheten	31
Bemötande av yttrande från Mälarhamnar AB	32
DOMSKÄL.....	32
Målets handläggning	32
Specifik miljöbedömning.....	32
Tillåtlighet och tillstånd	32
Villkor för verksamheten.....	34
Bolagets villkorsförslag 1-10	34
Villkor avseende lagring	35
Villkor avseende dagvatten.....	35
Villkor avseende oljeavskiljare	35
Villkor avseende buller	35
Villkor avseende lukt.....	36
Igångsättningstid	36
Ekonomisk säkerhet	36
Verkställighetsförordnande.....	37
HUR MAN ÖVERKLAGAR	38

YRKANDEN

Stena Recycling AB (bolaget) har yrkat att mark- och miljödomstolen ska lämna bolaget tillstånd enligt 9 kap. 6 § miljöbalken till mottagning, lagring och behandling av farligt avfall i form av avfallsolja och industriellt avfallsvatten samt lagring av kemiska produkter inom befintlig anläggning inom fastigheten Norsa 22:73, Köpings kommun, enligt vad som närmare framgår av den tekniska beskrivningen, bilaga B till ansökan.

Bolaget har vidare yrkat att tillståndet ska omfatta

- i. mottagning av maximalt 35 000 ton avfallsolja, industriellt avfallsvatten eller kemiska produkter per år
- ii. lagring av maximalt 8 900 ton flytande farligt avfall och/eller flytande produkter vid ett och samma tillfälle
- iii. flytande farligt avfall och flytande produkter kommer att vara av kategori 3 eller vara oklassade
- iv. mottagning och lagring av avfallsolja, förorenat vatten och kemiska produkter
- v. behandling och omvandling av avfallsolja till produkt genom värmebehandling, gravimetrisk avskiljning och filtrering
- vi. utlastning av behandlad avfallsolja, förorenat vatten och kemiska produkter.

Bolaget har även yrkat att mark- och miljödomstolen

- i. bestämmer igångsättningstiden enligt 22 kap 25 § andra stycket miljöbalken till tre (3) år från lagakraftvunnet tillstånd;
- ii. fastställer de villkor som föreslagits;
- iii. meddelar verkställighetsförordnande, d.v.s. förklarar att tillståndet får tas i anspråk även om domen inte har vunnit laga kraft;
- iv. beslutar att den till målet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen (bilaga C till ansökan) uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken så att den specifika miljöbedömningen kan slutföras.

BOLAGETS FÖRSLAG TILL VILLKOR

Bolaget har föreslagit att tillståndet ska förenas med följande villkor.

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor, ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgivit eller åtagit sig i målet.
2. Farligt avfall och flytande produkter som lagras inom anläggningen får endast vara kategoriserade som kategori 3, med flampunkt över 55°C eller inte vara klassificerade som brandfarliga.
3. Samtliga cisterner för lagring av farligt avfall, oljeprodukt och/eller kemisk produkt ska ligga inom invallning. Invallning ska finnas på plats senast 24 månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk.
4. Larm för ofrivillig nivåförändring ska vara vidarekopplat till larmmottagare där mottagning sker dygnet runt. Larmen ska vara installerade inom sex månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk.
5. Cisterner ska vara utrustade med tryck/vacuumventiler. Dessa ska ha installerats inom tre månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk.
6. Fasta pumpar, ventiler och andra ur läckagesynpunkt känsliga anläggningsdelar ska inom 24 månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk vara försedda med täta, invallade och nederbördsskyddade underlag, utformade så att spill kan samlas upp eller tas om hand på annat sätt. Nederbördsskydd krävs inte vid placering inom invallning.
7. En plan för omhändertagande av släckvatten ska upprättas och inges till tillsynsmyndigheten senast sex månader från det att tillståndet har tagits i anspråk.
8. Bolaget ska senast tre månader från det att tillståndet tagits i anspråk lämna in ett förslag till kontrollprogram för verksamheten till tillsynsmyndigheten. I

kontrollprogrammet ska mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetod ingå. Det ska även i kontrollprogrammet framgå hur bolaget får fram underlag så att en bedömning kan göras över hur villkor och åtaganden följs, däribland en kontroll av bullersituationen genom beräkning och/eller mätning.

9. Bolaget ska före nedläggning av hela eller delar av verksamheten inkomma med en avvecklingsplan till tillsynsmyndigheten. Avvecklingsplanen ska minst innehålla uppgifter om omhändertagande av kemiska produkter och farligt avfall samt uppgifter om vilka undersökningar som kommer att genomföras för att avgöra om betydande föroreningsskada orsakats sedan senaste statusrapporten upprättades.
10. Tillståndet gäller under förutsättning att bolaget ställer ekonomisk säkerhet om 2 300 000 SEK i form av bankgaranti.

ANSÖKAN

Bolaget har redogjort för i huvudsak följande i ansökan om tillstånd.

Bakgrund

Bolaget planerar att bedriva verksamhet omfattande mottagning, lagring och behandling av farligt avfall i form av avfallsoljor och industriellt avfallsvatten samt lagring av kemiska produkter inom befintlig anläggning på fastigheten Norsä 22:73 i Köpings kommun. Bakgrunden till ansökan är att bolaget avser att flytta den befintliga verksamheten vid Loudden i Stockholm till den aktuella platsen.

Tidigare tillstånd

Verksamheten inom det aktuella området startade under 1991 då en anläggning för lagring av bitumen uppfördes på platsen av Svenska Vägbeläggningar. Företaget gick i konkurs i samband med att anläggningen togs i drift. Nynäs AB köpte anläggningen från konkursboet och drev verksamheten vidare i begränsad omfattning till och med 1994. Svensk Returindustri AB köpte anläggningen av Nynäs AB och bedrev verksamhet på platsen mellan augusti 1995 och 2005. I

samband med köpet modifierades anläggningen för bolagets verksamhet med flera röranslutningar, tre nya cisterner om 200 m³ och en mottagningstank om 50 m³ på den utbyggda lastningsplattan.

Bolaget fick den 16 december 1994 tillstånd enligt miljöskyddslagen av Koncessionsnämnden för miljöskydd att ta emot, mellanlagra och behandla spillolja intill en största årlig mängd av 12 000 ton och av denna framställa upp till 10 000 ton konverterad eldningsolja per år. Den 22 oktober 1998 fick samma bolag tillstånd att utöka produktionen till 25 000 ton årlig mängd och framställning av 18 000 ton konverterad eldningsolja per år (Nr 147/98). Tillståndet har återkallats.

Baltic Tank & Bulk AB köpte anläggningen 2005 och bytte under 2012 namn till KS-Terminal AB. Bolaget har bedrivit verksamhet i form av lagring av flytande avfall/produkt.

Den ansökta verksamheten och prövningens avgränsning

Den ansökta verksamheten omfattar mottagning, lagring och behandling av farligt avfall i form av avfallsoljor och industriellt avfallsvatten samt lagring av kemiska produkter.

Verksamheten omfattas även av följande lagstiftning:

- BAT-slutsatser för avfallsbehandling, offentliggjordes den 17 augusti 2018.
- Lagen om brandfarliga och explosiva varor (2010:1011).
- Lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (1999:381), den lägre kravnivån.
- Lag om skydd mot olyckor (2003:778).

Mark- och miljödomstolens behörighet

Den aktuella verksamheten bedöms vara klassificerad enligt följande bestämmelser i miljöprövningsförordningen (2013:251):

- 29 kap. 67 § "Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.435-i gäller för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår och verksamheten avser... 8. omraffinering eller annan behandling för återanvändning av olja,..."
- 29 kap. 56 § "Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.408-i gäller för att lagra farligt avfall i avvaktan på sådan behandling som kräver tillstånd enligt 5, 6, 7, 8 eller 67 §, om mängden avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton."
- 29 kap. 50 § "Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.50 gäller för att lagra farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är
  1. mer än 5 ton och utgörs av olja,
  6. mer än 1 ton i andra fall."
- 20 kap. 2 § " Anmälningsplikt C och verksamhetskod 39.70 gäller för anläggning för lagring av
  1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle,"

Enligt 1 kap. 6 § i miljöprövningsförordningen prövas verksamheter med beteckningen A av mark- och miljödomstol.

Koordinat- och höjdsystem

För kartorna i ansökningshandlingarna har koordinatsystem Swereff 99 TM och höjdsystem RH 2000 med 1 meters ekvidistans använts.

Lokalisering

Lokaliseringsalternativ

Bolaget har behov av att ersätta den nuvarande anläggningen vid Loudden i Stockholm med en annan anläggning i mellersta Sverige. De alternativa lokaliseringar som studerats har varit Gävle och Köping.

Anläggningen i Köping har bedömts vara den mest fördelaktiga lokaliseringen av följande skäl:

- Storleken på anläggningen och cisternparken passar den verksamhet som planeras.
- En betydande del av den eldningsolja som kommer att framställas på anläggningen transporteras i nuläget till Nordkalks anläggning i Köping.
- Anläggningen är lokaliserad i närheten av en kaj och en hamn, vilket är positivt eftersom en stor del av det avfallsvatten som tas emot för lagring och återstår efter behandling av avfallolja på anläggningen transporteras med båt till någon av bolagets vattenbehandlingsanläggningar i Göteborg eller Halmstad.
- Det finns även transportvägar för farligt gods då det redan finns liknande verksamheter i området.

Orientering av verksamheten

Den fastighet där den ansökta verksamheten avses bedrivas är belägen i Norsa industriområde i östra delarna av Köping i direkt anslutning till energikajen, norr om hamninloppet från Mälaren.

Fastigheten omfattar totalt 11 324 m². Verksamhetsområdet, som är inhägnat med ett 2 m högt staket, omfattar ca 5 680 m².

Närmaste permanentbostad finns vid Sjöhagsvägen 11, ca 200 meter nordväst om anläggningen. Andra bostäder ligger ca 550 m från verksamheten med skogspartier mellan verksamheten och bostäderna.

Områdesbeskrivning

Anläggningen ligger i ett mindre skogsområde norr om Köpingsåns inlopp från Mälaren gränsande till en anläggning med tre stora cisterner med tillhörande lastnings- och lossningsplats som drivs av Almer OH and Chemical Storage AB.

Vid grannanläggningen lagras diverse flytande petroleum- och kemikalieprodukter, produktsortimentet kan variera men inbegriper syror, baser, petroleumprodukter och/eller biodrivmedel.

De båda anläggningarna ligger i anslutning till Köpings energikaj till vilken det finns fasta rörledningar dragna till båda anläggningarna. Inom kajområdet finns en pumpstation och en oljeavskiljare genom vilken dagvatten från de båda verksamhetsområdena leds innan det släpps till Mälaren.

Kajen och anläggningarna på kajområdet drivs av Mälarhamnar AB som sköter drift och underhåll av dessa.

Planbestämmelser

Området för aktuell verksamhet är planlagt som område för oljeupplag som en del av oljehamnen. Området söder om Sjöhagsvägen är planlagt som område för hamnändamål. Detaljplanen (PL 124) antogs av stadsfullmäktige den 25 oktober 1968.

Riksintressen

Mälaren är ett riksintresse för yrkesfisket enligt 3 kap. 5 § i miljöbalken. Riksintresset sträcker sig in till djuphamnen i Köping.

Hamnen i Köping och den allmänna farleden mellan Västerås/Stora Sandskär-Köpings hamn med tillhörande ankringsområde är utpekad som riksintresse för fartygstrafik enligt 3 kap. 8 § miljöbalken. Gällande farleden innefattar riksintresset ett buffertområde på 200 m åt vardera sida från farledens mittlinje.

Mälaren med öar och strandområden utgör enligt 4 kap. 2 § miljöbalken riksintresse för turism och rörligt friluftsliv. Riksintresset slutar strax utanför energikajen och ca 200 m öster om anläggningen. Syftet med riksintresset är att skydda de betydelsefulla natur- och kulturvärden som området inrymmer så att dessa värden inte går förlorade genom olika typer av exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön.

Bestämmelserna utgör inte hinder för utveckling av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet. Inom området ska turismens och friluftslivets intressen särskilt beaktas, när man gör en bedömning av om exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön kan tillåtas. Det är främst det rörliga friluftslivets intresse som står i fokus. Vid tillämpningen av bestämmelserna ska man utgå från de samlade natur- och kulturvärdena som finns i hela det geografiska området.

Skydd av områden

Sydost om det aktuella området ligger Lindöbergets naturreservat. Naturreservatet är uppdelat i två helt olika områden. Ena delen är själva Lindöberget, kallat Lindöberget öst, som är en liten bergshöjd med gamla ekar och andra lövträd. Det andra området, Lindöberget väst, är en del av stranden där många olika sorters fåglar trivs. Lindöberget öst är inte ännu ett Natura 2000-område men det görs anspråk på att det ska bli det enligt habitatdirektivet på grund av dess kvaliteteter. Detsamma gäller Lindöberget väst där det dessutom görs anspråk på att det ska bli Natura 2000-område enligt fågeldirektivet på grund av att arterna brun kärrhök och rördrom tidvis finns i området.

Anläggningen ligger strax utanför det generella strandskyddet som slutar söder om Sjöhagsvägen. Ca 100 m öster om anläggningen och vidare öst-sydöst om verksamheten längs inloppet till Köpingsån gäller utvidgat strandskydd 300 m upp från vattnet vilket gäller runt stora delar av Mälaren i Västmanland.

Miljö kvalitetsnormer

Den aktuella verksamheten bidrar till utsläpp till luft genom omsättningsförluster från cisternerna och genom transporter kopplade till verksamheten. Utsläppen är relativt begränsade och bedöms inte bidra till att miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft enligt bestämmelserna i luftkvalitetsförordningen (2010:477) överskrids.

Området där verksamheten avses bedrivas avrinner till Mälaren-Köpingsviken som är en vattenförekomst, SE659631-151422 (VISS, 2019a). Miljökvalitetsnormer beslutades den 23 februari 2017. Kvalitetskraven är att förekomsten ska ha måttlig ekologisk status 2027. Det är tekniskt omöjligt att uppnå god ekologisk status med avseende på näringsämnen till 2021 eftersom en eller flera vattenförekomster uppströms har tidsundantag till 2027. Den kemiska ytvattenstatusen utan överallt överskridande ämnen ska vara god i vattenförekomsten, men uppnås ej. Från verksamheten avrinner enbart dagvatten via hamnens oljeavskiljare och detta bedöms inte påverka möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormerna.

Mälaren in till inloppet till Köpingsån i höjd med anläggningen omfattas av bestämmelser i förordning om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten (2001:554) då området finns med i bilagan till Naturvårdsverkets förteckning över fiskevatten (NFS 2002:6) som ska skyddas.

Verksamhetsbeskrivning

Den planerade verksamheten beskrivs mer utförligt i den tekniska beskrivningen. I korthet framgår följande:

Den planerade verksamheten omfattar följande processteg:

- Mottagning och lagring av avfallsolja, förorenat vatten och kemiska produkter
- Behandling och omvandling av avfallsolja till produkt genom värmebehandling, gravimetrisk avskiljning och filtrering
- Utlastning av behandlad avfallsolja, förorenat vatten och kemiska produkter.

I verksamheten kommer maximalt 35 000 ton flytande farligt avfall (avfallsoljor och industriella avfallsvatten inom avfallskodgrupperna 0104, 0207, 0303, 0401, 0402, 0501, 0602, 0701-0707, 08010804, 0901, 1001-1004, 1101, 1102, 1201, 1203, 1301-1305, 1307, 1308, 1601, 1603, 1607, 1703, 1901, 1902, 1904, 1907-1913 och 2001 i avfallsförordningen) och/eller kemiska produkter (dieselolja,

gasolja, bunkerolja, WRD-olja, tallolja, palmolja och FAME-RME) att hanteras årligen.

Fördelningen mellan lagring av farligt avfall och produkter kan variera mellan åren. Bolaget behöver en flexibilitet vad gäller lagringsmöjligheter för att kunna möta marknadens behov, så att cisterner inte riskerar att stå tomma. Under ett år kan således hela lagringsmängden utgöras av farligt avfall och ett annat år helt utgöras av produkter. Samma resonemang gäller för momentan lagring, d.v.s. att den totala mängden som får lagras per tillfälle får utgöras helt av avfall eller kemiska produkter. Samt alla fördelningar mellan dem däremellan, inom den maximala mängden.

Samtliga vätskor som kommer hanteras på anläggningen kommer vara av kategori 3 eller ej kategoriserade. Vid anläggningen kan vid ett och samma tillfälle maximalt 8 900 m³ flytande farligt avfall eller flytande produkter lagras.

Lagring och hantering sker i befintliga cisterner inom anläggningen.

Avfallet som tas emot på anläggningen har huvudsakligen alstrats i Sverige och kommer från kommuner, industrier och fartyg.

In- och uttransporter till anläggningen sker såväl med tankbil som med båt. Transporter kommer huvudsakligen under dagtid men kan även i undantagsfall förekomma andra tider på dygnet.

Normala arbetstider på anläggningen kommer vara vardagar 07-16. Arbeta vid anläggningen kommer endast i undantagsfall ske vid andra tider.

Samrådsprocessen

Samråd inför upprättande av miljökonsekvensbeskrivningen har genomförts enligt följande:

Inledande avgränsningssamråd hölls med Länsstyrelsen i Västmanlands län, Miljökontoret i Köpings kommun, Mälarhamnar och Västra Mälardalens räddningstjänst den 11 april 2019. Bolaget gjorde självt bedömningen att verksamheten kunde antas medföra betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen meddelade den 30 april 2019 i beslut att man gjorde samma bedömning.

Avgränsningssamrådet har härefter fortsatt med direkt berörda, organisationer, myndigheter, kommuner och allmänheten. Samrådet har dels skett skriftligt, dels via annons i ortspressen.

Samrådet via annons i ortspressen skedde genom att annons infördes i lokal-tidningen Bärgslagsbladet den 29 april 2019 och i gratistidningen Magazin24 den 24 april 2019.

Synpunkter har, förutom vid det inledande avgränsningssamrådet, inkommit från närboende, MSB, SGU, hedenströmsdalens ornitologiska förening och Almer Oil & Chemical Storage AB. Synpunkter som framförts har beaktats vid upprättandet av miljökonsekvensbeskrivningen. En fullständig samrådsredogörelse finns som bilaga till miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljökonsekvenser

I miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs de direkta och indirekta miljöeffekterna av den ansökta verksamheten. Bl.a. framgår följande:

Den planerade verksamheten bedöms inte medföra några miljökonsekvenser jämfört med nuvarande förhållanden när det gäller markanvändning, naturmiljö, skyddade arter, kulturmiljön, landskapsbild, vattenanvändning, ytvatten, grundvatten, buller, transporter, utsläpp till luft, lukt, översvämningsrisk eller förorenings-spridning som en följd av klimatförändringar.

Verksamheten kommer att medföra liten negativ konsekvens när det gäller energi-användning, miljörisker och säkerhet genom att energianvändningen ökar och

betydligt större mängder avfall/produkter kommer att lagras inom anläggningen jämfört med vad som sker inom anläggningen i dagsläget.

En positiv konsekvens som den planerade anläggningen medför är att avfallsolja genomgår en återvinningsåtgärd och konverteras till eldningsolja.

Omfattande förebyggande åtgärder kommer att vidtas för att samla upp läckage och eventuellt släckvatten från anläggningen. I verksamheten uppkommer vid normal drift inget förorenat vatten som släpps till recipient. Verksamheten bedöms därför inte bidra till svårigheter att uppnå miljö kvalitetsnormer för vattenrecipienten.

Den aktuella verksamheten bidrar till utsläpp till luft genom omsättningsförluster från cisternerna och genom transporter kopplade till verksamheten. Utsläppen är relativt begränsade och bedöms inte bidra till att miljö kvalitetsnormerna överskrids.

Verksamheten avses lokaliseras till en anläggning som är uppförd för motsvarande verksamhet och som dessutom är detaljplanelagd för sådan verksamhet.

Den planerade verksamheten strider inte mot den kommunala översiktsplanen.

Sammantaget är den planerade verksamheten förenlig med gällande planer enligt plan- och bygglagen.

Under förutsättning att föreslagna villkor följs och att föreslagna skyddsåtgärder vidtas och underhålls bedöms verksamheten vara förenlig med miljöbalkens allmänna hänsynsregler.

Tillåtlighet

Allmänna hänsynsregler

Kunskapskravet

Bolaget har omfattande erfarenhet av hantering av farligt avfall och är en sedan länge etablerad aktör på marknaden. Mot bakgrund härav och med hänsyn till de utredningar och handlingar som bolaget ombesörjt och inhämtat, får det anses uppenbart att kunskapskravet innehålls.

Försiktighetsprincipen och bästa möjliga teknik

Som framgår av den tekniska beskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen, kommer erforderliga skyddsåtgärder att vidtas för att minimera påverkan på människors hälsa och miljön. Behovet av skyddsåtgärder har identifierats vid riskanalys. Bolaget får därför anses ha visat att försiktighetsprincipen innehålls.

Verksamheten kommer att bedrivas och skyddsåtgärder vidtas i enlighet med BAT-slutsatserna för avfallsbehandling vilka offentliggjordes den 17 augusti 2018. BAT-slutsatserna ska uppfyllas inom fyra år efter att de publicerats och från och med verksamhetsåret 2019 ska bolaget redogöra för hur tillämpliga slutsatser följs eller planeras att följas i miljörapporten.

Produktvalsprincipen

För att kunna bedriva verksamheten krävs vissa kemiska produkter i form av verkstadskemikalier och drivmedel. Hanteringen sker enligt givna regler, vilket innebär små risker för att människors hälsa eller miljön skadas. Bolaget arbetar med att ersätta miljöfarliga produkter med mer miljöanpassade alternativ.

Hushållnings- och kretsloppsprinciperna

Behandlingen av avfallsolja som kommer att ske vid anläggningen innebär att ett avfall omvandlas till en produkt. Lagringen vid anläggningen innebär att antalet transporter och transportsätt kan optimeras ur miljösynpunkt, transporter kommer att kunna ske både med båt och med vägtransporter. Anläggningen kommer också

att vara lokaliserad nära den verksamhet där en stor del av den produkt som tillverkas kommer att förbrukas.

Lokaliseringsprincipen

Verksamheten avses bedrivas inom en befintlig anläggning som tidigare använts för motsvarande verksamhet. Lokaliseringen är förenlig med gällande detaljplan och kommunens översiktsplan. Verksamheten påverkar inga Natura-2000 områden eller områden som omfattas av områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken. Tillräckligt avstånd till närboende möjliggör ett innehållande av gällande riktlinjer för buller och skyddsåtgärder vidtas för att förebygga luktstörningar. Valet av plats får därför anses uppfylla lokaliseringsprincipen.

Efterbehandlingsprincipen

Bolagets verksamhet omfattas av industriutsläppsförordningens bestämmelser. Enligt den statusrapport som upprättats för verksamhetsområdet är vare sig mark eller grundvatten förorenat. Detta innebär att bolaget har ett strikt ansvar att åtgärda eventuella föroreningsskador enligt 10 kap. miljöbalken när verksamheten avvecklas.

Tillåtlighet enligt 3-4 kap. miljöbalken

Den planerade verksamheten strider inte mot några riksintressen enligt 3-4 kap. miljöbalken och etableringen innebär inte någon förändrad användning av något mark- eller vattenområde

Miljö kvalitetsnormer

Verksamheten påverkar inte möjligheterna att uppnå någon miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. 2 § första stycket 1 miljöbalken.

Motivering av yrkanden och villkor

Omfattning

Verksamhetens omfattning står i relation till den befintliga lagringskapaciteten vid anläggningen och det behov som bolaget bedömer finns för hantering av aktuella avfallstyper inom upptagningsområdet.

Villkor

De föreslagna villkoren överensstämmer med villkor som normalt brukar meddelas för aktuell typ av verksamhet.

Verkställighetsförordnande

Det är angeläget för bolaget att få ta tillståndet så fort som möjligt. Då bolagets befintliga anläggning på Loudden i Stockholm läggs ned finns ingen anläggning inom det geografiska närområdet som har möjlighet att hantera motsvarande mängder.

Kontroll av verksamheten

För bolagets olika verksamheter upprättas årsplaner för egenkontroll där man beskriver och schemalägger alla kontroller som ska ske på såväl daglig basis (exempelvis kontroll av mottaget avfall) som på flerårsbasis (exempelvis besiktning av cisterner). Egenkontrollen syftar till att säkerställa att gällande lagkrav, gällande tillstånd och BAT-slutsatser uppfylls. Egenkontrollen är också ett verktyg för att följa upp interna åtgärdsplaner för att uppnå mål och för att säkerställa att interna rutiner följs.

Statusrapport

En statusrapport för det aktuella verksamhetsområdet har upprättats och lämnats till tillsynsmyndigheten den 1 juli 2019, se bilaga D till ansökan.

Ställande av säkerhet

Bolaget föreslår en ekonomisk säkerhet om 2,3 MSEK för verksamheten i form av en bankgaranti. Avfallsolja, bränsle, oljeprodukter och andra kemiska produkter utgör ett positivt värde på marknaden. Värdet av dessa täcker delar av kostnaden för avyttring av övrigt avfall. Koncernen har en miljöskadeförsäkring med en självrisk om 0,5 MSEK.

BOLAGETS KOMPLETTERING AV ANSÖKAN

Sedan Länsstyrelsen i Västmanlands län (länsstyrelsen), Samhällsbyggnadsförvaltningen i Köpings kommun (samhällsbyggnadsförvaltningen) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) i yttranden uppgett att det fanns ett behov av att komplettera ansökningshandlingarna före kungörelse har bolaget i komplettering till ansökan redogjort för i huvudsak följande.

Komplettering med anledning av länsstyrelsens yttrande

1. Avfallstyper och risker som hanteringen kan innebära

Det är riktigt att bolaget angett fler avfallskodgrupper i avfallsförordningen i ansökningshandlingarna än vad som gjordes i samrådsunderlaget. Anledningen till detta är att bolaget i möjligaste mån vill möjliggöra mottagning av allt det avfall som idag hanteras på nuvarande anläggning i Stockholm. Bolaget har erfarit att avfallsolja och industriellt avfallsvatten kan klassificeras under andra avfallskodgrupper än de som räknades upp i samrådsunderlaget. Detta då de två aktuella avfallstyperna kan uppkomma i flera olika typer av verksamheter och att reglerna om vilken kod ett visst avfall ska ha uppfattas olika av olika verksamhetsutövare och av olika tillsynsmyndigheter. Det handlar alltså inte om att hantera flera olika typer av avfall utan att de aktuella typerna av avfall administrativt kan benämnas olika.

Bolaget menar att de två typerna av avfall - avfallsolja och industriellt avfallsvatten - medför samma typer av risk oavsett till vilken avfallskodgrupp i avfallsförordningen som avfallet har klassificerats. Avfallsoljorna har generellt farliga egenskaper som rör brandfarlighet motsvarande högst kategori 3 enligt klassificering av kemiska

produkter medan både avfallsoljor och avfallsvatten generellt har farliga egenskaper som rör ekotoxicitet.

Bolaget har lång erfarenhet av att hantera dessa avfallstyper, bland annat genom den verksamhet som sedan 1980-talet bedrivits på Loudden i Stockholm.

2. Klassning och märkning av farligt avfall.

Bolaget delar länsstyrelsens uppfattning och är väl förtrodda med regelverk gällande klassning och märkning av farligt avfall.

3. Invallningens kapacitet och utformning m.m.

Vad gäller frågan om flytande farligt avfall och flytande produkter som definieras som oklassade så menar bolaget att dessa inte är märkningspliktiga som brandfarliga enligt CLP.

Invallningen av cisternområdet beräknas rymma ca 700 m³, med en vall på 50 cm. Maximal inpumpningshastighet från båt beräknas till ca 500 m³/timme. Det innebär att en 15 minuters överspolning ger ett potentiellt utsläpp på 125 m³. Notera att båtlossning endast kommer att ske till cistern C301 och C302. Inom området kommer ett geomembran att installeras. Geomembranets (dukens) material kommer att anpassas utefter de avfall/produkter som planeras inlagras, vilket beslutas i samråd med tillverkaren/entreprenören.

Vad gäller den övre lastningsplatsen så avser bolaget att hårdgöra och invalla en yta om ca 100 m² med en 20 cm hög vall för att möjliggöra omhändertagande av ett utsläpp på ca 20 m³. Detta bedöms tillräckligt för att innehålla de ev. utsläpp som kan uppkomma då lastningen alltid övervakas och snabbt kan avbrytas i händelse av spill/utsläpp. Vid utlastning till bil beräknas ett flöde om max 40 m³/timme.

Ett område på ca 500 m² kring mottagningsplattan hårdgörs och vallas in på samma vis som vid den övre lastningsplatsen. Detta möjliggör omhändertagande av ett utsläpp på ca 100 m³.

4. Angående eventuellt behov av att kyla intilliggande cisterner eller installationer

Bolaget har låtit WSP utföra en utredning gällande risk för brandspridning mellan cisterner. Utredningen visar att inga cisterner förutom C501 bedöms behöva kylas vid brand. Vad gäller cistern C501 så avser bolaget att likt utredningen föreslår, förstärka cisternen så att cisternväggens temperatur inte når det förvarade ämnets termiska tändpunkt inom minst 90 minuter. I och med denna åtgärd bedöms det inte föreligga något behov att kyla någon av cisternerna vid en brand.

5. Angående den dränkbara pumpen och pumpgropen

Den dränkbara pumpen vid mottagningsplattan startas automatiskt. Pumpgropen kommer även att installeras med nivåalarm. Vad gäller pumpgropen i det övre pumprummet så kommer även denna att utrustas med nivåalarm. Tömning av denna pumpgrop sker alltid till cistern. Risken vid automatisk öppning av ventil är att detta fallerar och att vätskan rinner tillbaka från cistern till pumpgropen. Då pumprummet är nederbördsskyddat och endast i drift under övervakning dagtid finns dessutom inget behov av automatisk tömning.

6. Angående risk för påkörning av cisterner, rörledningar, armaturer

Med anledning av planerad invallning av cisternområdet bedöms det inte föreligga någon risk för påkörning av cisterner, rörledningar, armaturer etc.

7. Angående ekonomisk säkerhet

Av ansökan framgår att bolaget föreslår en ekonomisk säkerhet om 2,3 MSEK. Denna summa är beräknad genom att ställa kostnaden för avyttring av avfallsvatten och slam mot de intäkter som genereras vid försäljning av oljefraktion. Kostnad för avyttring av avfallsvatten beräknas till ca 1 000 kr/ton och slam ca 1 500 kr/ton. Försäljningspris på olja beräknas till ca 1 500 kr/ton. Som framgår i ansökan har

bolaget även en miljöskadeförsäkring med en självrisk om 0,5 MSEK, vilken är inräknad i de 2,3 MSEK som föreslås.

Komplettering med anledning av yttrande från Samhällsbyggnadsförvaltningen, miljöenheten

Bolaget ser inga problem med ett villkor som ger tillsynsmyndigheten möjlighet/delegation att ställa krav på ytterligare åtgärder, om luktstörning från den planerade verksamheten mot förmodan skulle uppstå.

Bolaget har inga invändningar mot ett villkor gällande buller.

Den planerade invallningen beskrivs närmare i svar till länsstyrelsen ovan, punkt 3. Som framgår av beskrivningen innebär invallningen ett relativt omfattande arbete vad gäller projektering och byggnation. Bolaget anser därför att föreslagna tidsperiod om 24 månader från att tillståndet tagits i anspråk är rimlig.

Släckvattenutredningen är, som namnet antyder, en utredning gällande de mängder släckvatten som kan uppkomma vid en brand. Villkor 7 avser snarare en plan för det praktiska genomförandet vid händelse av brand där släckvatten uppkommer, dvs. omhändertagande och bortforsling av släckvatten.

Komplettering med anledning av yttrande från MSB

Vad gäller fyllnadsgrad av cisterner så kommer 95 procent av nominell cisternvolym att tillämpas. Maximal lossningss hastighet från båt beräknas till ca 500 m³/timme. Båtlossning kommer endast att ske till de två stora cisternerna (C301, C302), på 5 000 respektive 3 000 m³. Kvarvarande volym vid 95 % fyllnadsgrad motsvarar i cistern C301 således ca 30 minuters pumpning, och i cistern C302 ca 18 minuter.

Det finns ingen möjlighet att styra utsläpp större än 700 m³ mot ett anpassat område för uppsamling. Bolaget anser att risken för utsläpp i den storleken elimineras i och med att besiktningsintervallet på cisternerna sätt till vart 6:e år.

Komplettering med anledning av föreläggande från mark- och miljödomstolen

Mälarhamnar har i sitt miljötillstånd ett villkor som säger att "*Halten opolära alifatiska kolväten i utgående vatten från Oljehamnens oljeavskiljare får som riktvärde inte överstiga 5 mg/ mätt som modifierad IR metod eller annan jämförbar metod*". Skulle en situation uppstå då Mälarhamnar upphör att ansvara för dagvattnet har bolaget möjlighet att tills en bättre lösning är på plats, pumpa tillbaka utgående dagvatten till egna cisterner.

INKOMNA YTTRANDEN

Remissmyndigheter och Mälarhamnar AB har i yttranden över ansökan slutligen och i huvudsak anfört följande.

Länsstyrelsen

1. Avfallstyper och risker som hanteringen kan innebära

Länsstyrelsen vill påtala att ansökan avviker från vad som angetts vid samrådet vad avser vilka avfallsgrupper som är aktuellt att hantera.

2. Klassning och märkning av farligt avfall

Länsstyrelsen har i yttrande av den 11 mars 2020 framfört att bolaget i första hand behöver förtydliga vilket avfall och vilka produkter som kommer att hanteras vid anläggningen. Bolaget har därefter redogjort för vilka avfallsslag och produkter som kan komma att lagras i anläggningen. I och med detta frånträder länsstyrelsen det alternativa yrkandet om anmälan till tillsynsmyndigheten vid nya avfallsslag.

Det bör finnas ett villkor om en förteckning där det framgår vilken typ av avfall eller produkt en cistern innehåller vid aktuellt tillfälle samt att cisterner förses med

motsvarande piktogram samt kod för faroangivelse. Förteckningen ska finnas lättillgänglig på anläggningen och kunna redovisas för tillsynsmyndigheterna. Märkningen på cisternerna bör vara väl synlig på så sätt att informationen kan uppfattas även utanför depåområdet. Syftet är att vid ett utsläpp underlätta en räddningsinsats.

Länsstyrelsens förslag till villkor för lagring:

Samtliga cisterner ska vara försedda med skyltar över dess innehåll samt eventuell märkning enligt CLP-förordningen. Vidare ska det finnas en förteckning över varje cisterns innehåll där det framgår både eventuell klassificering och märkning enligt CLP-förordningen.

3. Invallningens kapacitet och utformning m.m.

Bolaget har redogjort för utformningen av invallningarna. Den information som saknas är hur dagvatten kommer att hanteras inom dessa. Med hänsyn till att inte endast oljeprodukter kommer att hanteras kan inte oljeskiktalarm anses tillräckligt i en eventuell dagvattenbrunn.

Dagvatten från invallningarna bör inte tillåtas pumpas eller avledas oövervakat utan villkor bör finnas att eventuell start av pumpning eller avledning av dagvatten ska ske först efter att bolaget försäkrat sig om att dagvattnet inte förorenats av produkt eller avfall. Hanteringen bör lämpligen beskrivas i kontrollprogrammet.

Länsstyrelsens förslag till villkor för hantering av dagvatten:

Avledning av dagvatten från invallningar inom anläggningen får inte ske genom automatiska system.

MSB

MSB har inte haft några ytterligare synpunkter med anledning av bolagets kompletteringar.

Samhällsbyggnadsförvaltningen, miljöenheten

Samhällsbyggnadsförvaltningen har granskat bolagets svar på begäran om komplettering av ansökan och anser att bolaget har besvarat tidigare begärd komplettering gällande punkt 1-3. Samhällsbyggnadsförvaltningen har därmed inget ytterligare att tillägga avseende dessa punkter.

Vad gäller punkten 4 avseende hantering av släckvatten anser samhällsbyggnadsförvaltningen fortfarande att den bör kunna hanteras i samband med prövningen. Enligt villkor 7 ska en plan gällande släckvatten upprättas och lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter tillståndet vunnit lagakraft. Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att bolagets släckvattenutredning i delar innehåller en plan för det praktiska genomförandet där släckvatten uppkommer vid händelse av brand. Samhällsbyggnadsförvaltningen anser därmed fortsatt att en plan för omhändertagande av släckvatten torde kunna upprättas och hanteras i samband med prövningen. Frågan torde kunna fastställas i grövre drag i prövningen och exakta detaljer behöver endast anges i den omfattning att släckvattenhanteringen kan anse godtagbar för tillståndssökt verksamhet. Om det i framtiden blir aktuellt kan mindre ändringar gällande utformning och detaljer prövas av tillsynsmyndigheten efter bedömning om ändring kan hanteras genom anmälan om ändring av verksamheten enligt 1 § miljöprövningsförordningen.

I andra hand, om domstolen anser att frågan inte närmare behöver fastställas i prövningen, anser miljöenheten att bolagets yttrande gällande framtagande av planen och inlämnade innan verksamheten påbörjas är bättre än tidigare yrkande som gällde inlämnade senast sex månader efter att tillståndet vunnit laga kraft.

Övriga myndigheter

Havs- och vattenmyndigheten och Sveriges geologiska undersökning har avstått från att yttra sig.

Mälarhamnar AB

Mälarhamnar AB berörs genom att bolaget ansvarar för OFA-systemet, som enligt ansökan ska ta emot dagvatten från verksamhetsområdet. OFA-systemet regleras i Mälarhamnars tillstånd enligt miljöbalken genom villkor för utsläppshalt av opolära alifatiska kolväten. Det är således av stor vikt för Mälarhamnar att det vatten som avleds, från bolagets verksamhet, till OFA-anläggningen inte riskerar att medföra överskridanden av Mälarhamnars utsläppsvillkor.

I ansökan anges att dagvatten från verksamhetsområdet samlas upp och avleds direkt till Mälarhamnars oljeavskiljare. I avtal som upprättats mellan Mälarhamnar och bolaget ställs dock krav på att bolaget ska anbringa en egen *oljeavskiljarbrunn* före anslutning till OFA-ledningen. Det ska därtill kopplas ett *oljeskiktslarm* som med lätthet kan ses från vägen. Efter avskiljarbrunnen ska det även finnas möjlighet att *stänga av* ledningen. Mälarhamnar anser att samtliga ovan nämnda krav ska uppfyllas för att OFA-anläggningens avsedda funktion ska kunna upprätthållas.

Mark- och miljödomstolen har i prövningen möjlighet att ställa krav på oljeavskiljare, oljeskiktslarm och avstängningsventil i tillståndsvillkor för bolaget. Reglering i tillståndsvillkor säkrar Mälarhamnars OFA-anläggnings funktion ytterligare genom att villkoren för bolagets anslutning följs upp kontinuerligt av tillsynsmyndigheten.

Sammanfattningsvis anser Mälarhamnar att det vore eftersträvansvärt om ovan nämnda försiktighetsåtgärder kan beslutas som tillståndsvillkor för verksamheten.

BOLAGETS BEMÖTANDE

Bemötande av yttrande från länsstyrelsen

Punkt 1 och 2

Bolaget är medvetet om att det i samrådsunderlaget angavs vissa avfallsgrupper och att fler avfallsgrupper än så angetts i ansökan. Detta innebär dock inte att den verksamhet som ansökan berör i sak på något sätt avviker från den verksamhet som

redovisats och beskrivits i samrådet. Ansökan avser mottagning, lagring och behandling av farligt avfall i form av avfallsoljor och industriellt avfallsvatten samt lagring av kemiska produkter. De avfallstyper som avses hanteras utgörs av avfallsoljor och industriellt avfallsvatten. Hur dessa avfall klassificeras enligt avfallsförordningens Bilaga 4 är inte någon absolut vetenskap. Avfallslistan är vidare utformad i första hand utifrån var avfallet uppkommit och inte avfallets innehåll. Detta innebär att avfall med liknande sammansättning kan behöva tilldelas olika avfallsgrupper beroende på i vilken verksamhet de uppkommer. För att inte hamna i en situation där en kund klassar en avfallsolja eller ett industriellt avfallsvatten enligt någon annan avfallsgrupp än de som angetts i ansökan har bolaget angett alla de avfallsgrupper som skulle kunna bli aktuella vid klassning av de två aktuella avfallstyperna, dvs. avfallsoljor och industriellt avfallsvatten.

Bilaga 1 visar en tabell över de avfallsslag och produkter som kan komma att lagras in på anläggningen, med tillhörande faroangivelser enligt CLP-förordningen och farliga egenskaper. Bolaget menar att de försiktighetsmått och skyddsåtgärder som finns beskrivna i ansökan är tillräckliga givet avfallets/produkternas farliga egenskaper.

Bolaget har inga invändningar mot länsstyrelsens villkorsförslag gällande märkning av cisterner och krav på förteckning över cisterners innehåll.

Punkt 3

Bolaget har inga invändningar mot länsstyrelsens krav på villkor avseende att pumpning eller avledning av dagvatten inom invallat område ska ske först efter att bolaget försäkrat sig om dagvattnet inte förorenats av produkt eller avfall.

Bemötande av yttrande från samhällsbyggnadsförvaltningen, miljöenheten

Bolaget är av uppfattningen att planen för omhändertagande av släckvatten inte bör hanteras i samband med prövningen. Detta då det skulle kunna innebära att detaljer föreskrivs i tillståndet som med tiden kan behöva ändras. Bolaget föreslår istället att

planen ska tas fram i samråd med Västra Mälardalens Räddningstjänst och Mälarhamnar AB, samt inges till tillsynsmyndigheten innan verksamheten påbörjas.

Bemötande av yttrande från Mälarhamnar AB

Bolaget avser att utforma anläggningen i enlighet med de krav som ställs i avtalet mellan Mälarhamnar och bolaget. Det innebär att en oljeavskiljarbrunn med tillhörande oljeskiktalarm och avstämningventil kommer att installeras före anslutning till OFA-systemet. Bolaget har inga invändningar mot ett tillståndsvillkor gällande verksamhetens anslutning till Mälarhamnars OFA-system.

DOMSKÄL

Målets handläggning

Ansökan kom in till mark- och miljödomstolen den 19 september 2019. Efter det att bolaget inkommit med kompletteringar den 9 januari 2020 kungjordes ansökan senare samma månad. Därefter har remissmyndigheter och Mälarhamnar AB yttrat sig. Bolaget har bemött yttrandena. Huvudförhandling och syn hölls den 23 respektive 24 juni 2020.

Specifik miljöbedömning

Av handlingarna i målet framgår att samrådsförfarandet motsvarar de krav som ställts upp av lagstiftaren. Detsamma gäller miljökonsekvensbeskrivningen som uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken med avseende på såväl förfarande som dokumentation. Miljökonsekvensbeskrivningen ska därför godkännas eftersom den slutligt möjliggjort såväl en identifiering och beskrivning av, som en slutlig och samlad bedömning av miljöeffekterna. Den specifika miljöbedömningen kan därmed i enlighet med 6 kap. 43 § miljöbalken slutföras.

Tillåtlighet och tillstånd

Mark- och miljödomstolen konstaterar inledningsvis att ingen av de remissmyndigheter som yttrat sig har motsatt sig ansökan under förutsättning att vissa

villkor fastställs. Bolaget och remissmyndigheterna är vidare i huvudsak överens om vilka villkor ett tillstånd bör förenas med och utformningen av dessa.

Länsstyrelsen har inledningsvis under målets handläggning ansett att bolaget behövde var mer specifik avseende vilka avfallstyper och produkter som bolaget avser att hantera och vilka risker som den hanteringen kan komma att innebära. Bolaget har därefter redogjort för vilka avfallsslag och produkter som kan komma att lagras i anläggningen med tillhörande färoangivelser enligt CLP-förordningen och farliga egenskaper (se domsbilaga 1). Länsstyrelsen har med anledning därav frånfallit ett yrkande om anmälan till tillsynsmyndigheten vid nya avfallsslag.

Enligt 22 kap. 25 a § 1 miljöbalken ska en dom som omfattar tillstånd att behandla avfall alltid innehålla uppgift om avfallstyper och mängder av avfall som får behandlas. Domstolen anser att bolaget genom domsbilaga 1 tillräckligt tydligt angett vilka avfallstyper och produkter som det avser att hantera och vilka risker som den hanteringen kan komma att innebära. De mängder som får behandlas ska framgå av domslutet om tillstånd för verksamheten lämnas.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har framfört att en plan för omhändertagande av släckvatten torde kunna upprättas och hanteras i samband med prövningen. Bolaget har motsatta sig att en sådan plan hanteras i samband med prövningen eftersom detta enligt bolaget skulle kunna innebära att detaljer föreskrivs i tillståndet som med tiden kan behöva ändras. Bolaget har istället föreslagit ett villkor (villkorsförslag 7) innebärande att en plan för omhändertagande av släckvatten ska upprättas och inges till tillsynsmyndigheten senast sex månader från det att tillståndet har tagits i anspråk. Vid huvudförhandlingen har bolaget preciserat villkorsförslaget på ett sätt som samhällsbyggnadsförvaltningen har accepterat (se villkor 12 i domslutet).

Domstolen anser det saknas skäl att hantera en plan för omhändertagande av släckvatten i samband med tillståndsprövningen och att frågan får hanteras inom ramen för de villkor som ska fastställas för verksamheten.

Domstolen delar bolagets uppfattning att de försiktighetsmått och skyddsåtgärder som finns beskrivna i ansökan är tillräckliga givet avfallets och produkternas farliga egenskaper. Mot bakgrund av innehållet i ansökningshandlingarna och det som kommit fram under målets handläggning bedömer mark- och miljödomstolen att den valda plasten för verksamheten uppfyller kravet på lämplig lokalisering enligt 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken. Lokaliseringen är även förenlig med gällande detaljplan och kommunens översiktsplan. Domstolen anser att den sökta verksamheten även i övrigt är förenliga med bestämmelserna i 2 kap. miljöbalken. Domstolen bedömer vidare att den sökta verksamheten varken står i strid med hushållningsbestämmelserna i 3-4 kap. miljöbalken eller kommer i konflikt med miljökvalitetsnormerna.

Sedan industriutsläppsförordningen (2013:250) (IUF) trädde i kraft ska tillståndsprovningen omfatta en bedömning av om verksamheten utformats och drivs i överensstämmelse med de BAT-slutsatser (teknikslutsatser och BAT-utsläppsgränsvärden) som anges i IUF för verksamheter som omfattas av slutsatser i 2 kap. IUF. Domstolen anser att bolaget har visat att det i dess verksamhet, såsom den har beskrivits i ansökan och i övrigt i målet, kommer att kunna uppfylla vad som föreskrivs beträffande BAT-slutsatser för avfallsbehandling.

Det finns inte heller i övrigt något hinder mot att tillåta verksamheterna. Den är alltså tillätlig och tillstånd ska därför lämnas.

Den totala mängd avfall som får behandlas framgår och den behandlingsmetod som ska tillämpas på avfallet framgår av domslutet (22 kap. 25 a § 1 och 2 miljöbalken).

Villkor för verksamheten

Bolagets villkorsförslag 1-10

Remissmyndigheterna har inte haft några invändningar mot bolagets villkorsförslag. Mark- och miljödomstolen bedömer att villkorsförslag 1-9 är lämpliga och bör föreskrivas på sätt som framgår av villkor 1-5, 8 och 13-14 i domslutet samt vad

gäller villkorsförslag 7 i enlighet med den precisering som bolaget föreslagit vid huvudförhandlingen, se villkor 12 i domslutet. Vad gäller bolagets villkorsförslag 10 angående ställande av säkerhet, se nedan under rubriken Ekonomisk säkerhet.

Villkor avseende lagring

Länsstyrelsen har föreslagit ett villkor avseende skyltar och märkning av cisterner m.m., vilket godtagits av bolaget. Mark- och miljödomstolen bedömer att villkoret i fråga är lämpligt och bör föreskrivas på sätt som framgår av villkor 6 i domslutet.

Villkor avseende dagvatten

Länsstyrelsen har även föreslagit ett villkor avseende avledning av dagvatten, vilket också godtagits av bolaget, dock med en annan lydelse. Mark- och miljödomstolen bedömer att villkoret i fråga är lämpligt och bör utformas på det som framgår av villkor 7 i domslutet.

Villkor avseende oljeavskiljare

Mälarhamnar AB har anfört att det är eftersträvansvärt med ett villkor som innebär att bolaget ska anbringa oljeavskiljare, oljeskiktalarm och avstängningsventil för säkra den avsedda funktionen hos det OFA-system som Mälarhamnar AB ansvarar för. Bolaget har förklarat att det inte har några invändningar mot ett villkor gällande verksamhetens anslutning till Mälarhamnars OFA-system och domstolen anser att ett sådant villkor är lämpligt. Vid huvudförhandlingen har bolaget föreslagit ett villkor med den utformning som framgår av villkor 9 i domslutet.

Villkor avseende buller

Samhällsbyggnadsförvaltningen har efterfrågat ett villkor avseende buller, vilket bolaget inte haft något att invända emot. Vid huvudförhandlingen har bolaget accepterat ett villkor utformat i överensstämmelse med Naturvårdsverkets "Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller" (rapport 6538). Villkoret om buller ska därför ges den utformning som framgår av villkor 10 i domslutet.

Villkor avseende lukt

Samhällsbyggnadsförvaltningen har under målets handläggning påpekat att tidigare bedriven verksamhet på platsen historiskt sett inneburit vissa problem med lukt. Bolaget har vid huvudförhandlingen föreslagit ett villkor som innebär att det i samråd med tillsynsmyndigheten ska vidta åtgärder om luktolägenhet uppstår i omgivningen. Domstolen anser att ett sådant villkor är lämpligt och bör föreskrivas med den formulering som framgår av villkor 11 i domslutet. Domstolen kan vidare konstatera att det av ansökningshandlingarna framgår att bolaget har åtagit sig att vidta de åtgärder som krävs i samråd med tillsynsmyndigheten om det skulle inkomma klagomål på lukt från verksamheten trots övertrycksventilering.

Igångsättningstid

Bolaget har yrkat att igångsättningstiden bestäms till tre år från lagakraftvunnet tillstånd. Remissmyndigheterna har inte framfört några synpunkter avseende igångsättningstiden. Bolagets yrkande om igångsättningstid kan godtas.

Ekonomisk säkerhet

Enligt 16 kap. 3 § första stycket miljöbalken får ett tillstånd för sin giltighet göras beroende av att den som avser att bedriva verksamheten ställer säkerhet för kostnaderna för det avhjälpande av en miljöskada och de andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda. Enligt tredje stycket i samma bestämmelse ska säkerheten prövas av tillståndsmyndigheten.

Bolaget har föreslagit att säkerhet ska ställas med 2 300 000 kr. Länsstyrelsen har inte haft någon invändning mot förslaget. Domstolen gör bedömningen att tillståndet för sin giltighet ska göras beroende av att bolaget ställer säkerhet som ska bestämmas till det föreslagna beloppet. Säkerheten ska godkännas av tillståndsmyndigheten och förvaras hos länsstyrelsen.

Verkställighetsförordnande

Bolaget har yrkat att mark- och miljödomstolen ska förordna att bolaget får ta tillståndet i anspråk även om det överklagas.

Huvudregeln är att en dom får tas i anspråk först när den har vunnit laga kraft. När det finns skäl till det får mark- och miljödomstolen dock förordna att tillståndet till en verksamhet får tas i anspråk, även om domen inte har vunnit laga kraft.

Sökanden ska därvid visa att det finns konkreta skäl för ett verkställighetsförordnande samt ange vilka beaktansvärda nackdelar som är förknippade med att tillståndet inte kan tas i anspråk omedelbart. Det krävs att sökandens intresse med viss marginal väger tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande bör finnas innan tillståndet får tas i anspråk. Särskild hänsyn ska tas till de skador på miljön som kan uppstå om tillståndet omedelbart tas i anspråk och de möjligheter som finns att läka sådana skador om tillståndsbeslutet upphävs eller ändras (se NJA 2012 s 623).

I detta fall har bolaget angett att det är angeläget att den tillståndssökta verksamheten kan komma till stånd så snart som möjligt eftersom bolagets befintliga anläggning på Loudden i Stockholm lagts ned och det inte finns någon anläggning inom det geografiska närområdet som har möjlighet att hantera motsvarande mängder.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att annat inte har framkommit än att de skador som kan uppstå om tillståndet omedelbart tas i anspråk kommer att bli begränsade. Det har inte heller rests några invändningar mot ett verkställighetsförordnande från remissmyndigheter eller sakägare.

Mark- och miljödomstolen finner vid en samlad bedömning att bolagets intresse av att kunna ta tillståndet i anspråk utan hinder av att domen vunnit laga kraft överväger risken för skada på miljön. Det finns därför skäl att besluta om ett verkställighetsförordnande.

Säkerhet för verkställighetsförordnandet behöver inte ställas då mark- och miljödomstolen bedömer att risken för irreparabel skada är liten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD- 01)

Överklagande senast den 24 juni 2020.

Katarina Winiarski Dol

Ulrika Haapaniemi

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Katarina Winiarski Dol, ordförande, och tekniska rådet Ulrika Haapaniemi samt de särskilda ledamöterna Agneta Melin och Kia Salin.

Bilaga 1

Avfallslag	Möjliga faroangivelser enligt CLP-förordningen (EG nr 1272/2008) som avfalls-slaget kan innehålla och som berörs av gränsmängder enligt SFS 1999:382	Möjliga farliga egenskaper enligt för-ordning nr EU 1357/2014	CAS-nummer
Spillolja	H315, H332, H361, H350, H373, H400, H411	HP 4 HP 7 HP 10 HP 14	-
Vattenlösningar (möjlig klassning av vissa ingående komponenter)	H412, H413	HP 14	-
Kemikalie/ Produkt	Möjliga riskfraser enligt CLP-förordningen (EG nr 1272/2008) som kemikalien/produkten innehåller och som berörs av gräns-mängder enligt SFS 1999:382	Möjliga farliga egenskaper enligt för-ordning nr EU 1357/2014	CAS-nummer
Tallolja	-	-	8002-26-4
Palmolja	-	-	-
FAME-RME	-	-	-
Ureaammuniumnitrat. <80%)	-	-	157978-77-5
Diesel	H304, H315, H336, H411	-	68334-30-5
Marindiesel	H332, H315, H351, H373, H304, H411	-	68476-30-2
WRD-Olja	H304, H315, H332, H351, H373, H411	-	64742-87-6
HVO	H304, EUH066	-	928771-01-1
Natriumformiat	-	-	141-53-7
ERC 18	H315, H332, H361, H350, H373, H400, H410	-	-

Bilaga 2, Förklaringar till faroangivelser och farliga egenskaper angivna i bilaga 1.

H304	Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna
H312	Skadligt vid hudkontakt
H315	Irriterar huden
H332	Skadligt vid inandning
H336	Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad
H350	Kan orsaka cancer
H351	Misstänks kunna orsaka cancer
H361	Misstänks kunna skada fertiliteten eller det ofödda barnet
H373	Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering
H400	Mycket giftigt för vattenlevande organismer
H410	Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter
H411	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter
H412	Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer
H413	Kan ge skadliga långtidseffekter på vattenlevande organismer
EUH066	Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor

EGENSKAPER SOM GÖR ATT AVFALL KLASSIFICERAS
SOM FARLIGT AVFALL (bilaga III dir. 2008/98/EG)

HP 4	Irriterande -hudirritation och ögonskador
HP 7	Cancerframkallande
HP 10	Reproduktionstoxicitet
HP 14	Ekotoxiskt

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.